

ชมไว้

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : ข้อ ๑๖๖๖. เรื่อง "คูอารมณฺ์"

กราบนมัสการหลวงพ่อ กระผมปฏิบัติภาวนาทุกวัน แต่ไม่ประสบความสำเร็จทุกวัน ซึ่งเป็นเรื่องธรรมดาใช่ไหมครับ ที่ผ่านมาในขณะที่ปฏิบัติงาน (ผมทำงานไปรษณีย์ครับ) ต้องพบเจอกับผู้คนหลากหลาย สามารถจับอารมณฺ์ได้แค่ผิวเผินไม่ชัดเจน ต่อมาเวลาจับอารมณฺ์ได้ดีและไม่ดี มีความรู้สึกถึงการเกิดของอารมณฺ์นั้นๆ ชัดเจนขึ้น แต่ไม่แจ่มแจ้ง (จะบอกว่ามองเห็นด้วยตัวรู้ก็ได้ครับว่าอารมณฺ์เกิดจากจิต) อาการของจิตแสดงออกมาทางอารมณฺ์ เมื่ออารมณฺ์ถูกจับได้โดยตัวรู้ อารมณฺ์นั้นก็ดับลง เป็นอย่างนี้เรื่อยไปค่อยๆ เข้าก็เริ่มชัดเจนขึ้น เร็วขึ้นตามลำดับ แต่ก็มีอารมณฺ์อย่างหนึ่งที่ไม่สามารถดับได้โดยง่ายคือกามอารมณฺ์

(กระผมมีครอบครัวแล้วครับ กับผู้หญิงอื่นไม่ใช่ภรรยา นั้น สามารถดับอารมณฺ์ที่เกิดจากการมองเห็นไม่ให้เข้าไปสู่ความคิดได้ครับ แต่กับภรรยา บางครั้งเหมือนเป็นการทำหน้าที่)

(ขออนุญาตเล่าที่เขาหลับนอนกัน ยกเว้น ยกไว้)

อารมณฺ์แบบนี้คืออะไรครับ รบกวนพระอาจารย์กรุณาตอบด้วย

ตอบ : นี้ตอบปัญหานักปฏิบัตินะ เวลาเราตอบปัญหา ตอบปัญหากันเพื่อการประพฤติปฏิบัติ เพื่อแนวทางในการปฏิบัติ ถ้าแนวทางปฏิบัตินะ เพราะเราอยู่ในสังคมสังคมของนักปฏิบัติ ในสังคมของนักปฏิบัติเขาจะบอกว่าการปฏิบัติอย่างนั้นจะได้ผลและไม่ได้ผล การปฏิบัตินั้นจะได้ประโยชน์ ไม่ได้ประโยชน์ ก็เอามาวิจัยกัน ทำวิจัยว่าสิ่งนั้นถูก สิ่งนั้นผิด ก็ว่ากันไปตามแต่สังคมปฏิบัติเขาคุยกัน แล้วเวลาสังคมปฏิบัติเขาคุย

กัน แล้วหลวงพ่อดี? หลวงพ่อดีที่เที่ยงเหมือนกันว่าอันนั้นไม่ใช่ อันนั้นไม่ใช่ เราก็กี่
เที่ยงเหมือนกัน

คำว่าไม่ใช่ๆ ไม่ใช่เพราะเขายึดใจ คำว่าไม่ใช่ ในการปฏิบัตินะ เริ่มต้นจากคนที่
ปฏิบัติล้มลุกคลุกคลาน คือเริ่มต้นหญาปากคอก คำว่าหญาปากคอกเราต้องปล่อยให้เขา
ปฏิบัติตามความเป็นจริง ตามความเป็นจริงคือให้เขาถูก เขาผิดเหมือนเด็ก เด็กให้มันหัด
เดิน ให้มันเดินให้ได้ ถ้ามันเดินได้นะ มันเดินได้เดี๋ยวมันวิ่งได้ เดียวมันแข็งแรงได้ เดียว
มันทำสมาธิจะเดี๋ยวมันเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมา ในแนวทางปฏิบัติ ถ้าแนวทางปฏิบัติ ถ้าเขา
ปฏิบัติโดยหญาปากคอกคือเริ่มต้น เริ่มต้นเราจะทำเหมือนนายช่างใหญ่ นายช่างใหญ่เขา
มองด้วยประสบการณ์ของเขา เขาจะมองเลยว่าการก่อสร้างมันควรทำอย่างไร เพราะด้วย
ประสบการณ์ของเขา แต่ถ้าคนมันไม่เป็น ล้มลุกคลุกคลานอยู่อย่างนั้นแหละ

นี่ก็เหมือนกัน เวลาแนวทางปฏิบัติ เห็นไหม ถ้าเราปฏิบัติแล้วถ้ามีครูบาอาจารย์
ท่านมองออก ท่านจะวางแนวทางให้ หรือพยายามจะชี้นำมา แต่เราเป็นผู้ฝึกหัดๆ เราคิด
ว่าเราเก่ง เราทำได้ๆ เพราะเราไม่มีประสบการณ์ใจ ฉะนั้น ในแนวทางปฏิบัติที่บอกว่า
อันนั้นใช่ได้ อันนั้นใช่ไม่ได้ อันนั้นถูก อันนั้นผิด อันนั้นเพราะเขาบอกเรื่องผลใจ เวลา
เราพูดไป เห็นไหม เรื่องผล ถ้าบอกว่าเป็นแนวทางปฏิบัติ ถ้าใครฝึกหัดปฏิบัติมา แล้ว
ถ้าเป็นจริงขึ้นมาเดี๋ยวจะรู้ แล้วถ้าเป็นครูบาอาจารย์ เวลาครูบาอาจารย์พูดมันต้องเป็นจริง
ตามนั้น แต่ไม่ใช่อย่างนั้น ปฏิบัติก็ล้มลุกคลุกคลานแล้วบอกโสดาบัน ไปไหนมาสามวา
สองศอกบอกโสดาบัน ไม่ได้ทำอะไรเลยบอกว่าโสดาบัน

คำว่าโสดาบันคือผลใช่ไหม คือเป้าหมายใช่ไหม ถ้าเป้าหมาย ถ้าเอ็งพูดถึง
เป้าหมายเอ็งต้องบอกดี อย่างเช่นเราศึกษากันในพื้นบ้าน เราศึกษาจากปากชาวบ้าน เรา
ไปฝึกเขา ไปฝึกกับปากชาวบ้าน ทำอิเอ็ม มีการเพาะปลูกใช่ไหม ในการพันธุ์พืชเราไป
ทำฝึกหัดกับใครก็ได้ เขาไม่มีใบประกาศนียบัตร เขาฝึกอาชีพ เขาให้อาชีพใจ แต่ในเวลา
ถ้ามันเป็นการศึกษา เวลาจบแล้วเขาต้องมีวุฒิ วุฒินั้นนะเขาสอบได้ จบ ป. ๔ อ่าน
หนังสือไม่ออก อย่างนี้ใช่ไม่ได้ จบ ป.๔ จบมัธยม จะเข้าเรียนอุดมศึกษา พอเข้าไปแล้ว
สอบได้ สอบแล้วเรียนไม่จบ นี่มันมีวุฒิใจ วุฒิมันยืนยัน

นี่บอกว่าเป็นโสดาบัน เป็นสกิทาคามี เป็นอะไรกัน ถ้าเป็นอย่างนั้นบั้นมันก็ต้อง
เทียบวุฒิแล้ว อ้าว เทียบวุฒิเลย ก.พ. รับรองหรือเปล่า รับรองการศึกษาอันนี้หรือเปล่า

การศึกษาอันนี้ถูกต้องหรือเปล่า นี่ไงนี่พูดถึงเวลาบอกถึงผลไง ถ้าบอกถึงผล ถ้าบอกถึงผล วัดผลได้เลย ฉะนั้น เวลาที่ว่าหลวงตาท่านหาครูบาอาจารย์ ท่านไปพึ่งเทศน์ ท่านไปสนทนาธรรมกับหลวงปู่ขาว เออ ไปสนทนาธรรมกับหลวงปู่ชอบ เวลาท่านปรกษา เวลาสนทนาธรรมกับหลวงปู่คำดี นี่มันบอกถึงวุฒิ วุฒิภาวะเลย บอกถึงเลยว่ามีหรือไม่มี นี่พูดถึงว่าถ้าผิดถูกต้องตรงนี้ แต่เวลาปฏิบัติบอกสังคมปฏิบัติเขาบอกว่าทางนั้นว่าทางนั้นใช้ได้ นี่ใช้ไม่ได้

ใช้ได้ ใช้ไม่ได้อยู่ที่สติ ถ้าสติมันดี เรามีสติเรากำหนดพุทโธ พุทโธ ใช้ปัญญาอบรมสมาธิ พอเรารู้ขึ้นมา มันสงบหรือไม่สงบเรารู้เอง เรารู้เลย นี่จิตใจฟุ้งซ่าน จิตใจมีแต่ความทุกข์ แบกรับภาระไว้เต็มหัวใจเลย แล้วเวลามันปล่อยวาง โอ้อโฮ มันบอกเลย แล้วมันบอกเลย เวลาบอกเลยเรารู้ภาวะอ่อนด้อยใช้ใหม่ พอมันปล่อยวาง ใจแล้วแนวทางนี้ถูกต้อง อันนี้ถูกแน่นอนเลย แล้วมันปล่อยวางแค่นั้นก็นอนอยู่นั้นแหละ มันไม่ลุกขึ้นยืนเลย แล้วมันบอกว่าถูกต้อง

ถูกต้องนอนอยู่นั้นนะ ถ้าถูกต้อง พอมันปล่อยวางก็ถูกต้อง ก็ถูก ก็มันสบาย เราทุกข์ เรายาก เราปฏิบัติก็ดับความทุกข์ยาก แล้วทำอย่างไรต่อล่ะ? มรรค ผลมันมีแค่นั้นเองหรือ? แนวทางในการปฏิบัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีแค่นั้นใช้ใหม่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาสอน สอนเรื่องอะไร? เวลาสอนสอนเรื่องใช้ปัญญา ปัญญาขั้นไหน? ปัญญาระดับไหน?

เวลาบอกถึงสมาธิๆ เห็นไหม บอกถึงสติ สติมันมีสติ มหาสติ สติอัทโนมัตติ ถ้าบอกถึงปัญญามันมีสุตมยปัญญา จินตมยปัญญา ภวานามยปัญญา แล้วปัญญาอย่างหยาบ ปัญญาอย่างกลาง ปัญญาอย่างละเอียด มรรค ๔ ผล ๔ มรรคทำไมต้องมี ๔ ล่ะ? ทำไมมรรคไม่มี ๑ ล่ะ? อ้าว มรรคมี ๑ มีมรรคเดียวก็ใช้ได้แล้ว เวลาที่มีรถคันเดียวยังไปไหนก็ได้ อ้าว ถ้ามีรถคันเดียวนะ เวลาลงน้ำเขาใช้เรือแล้ว เวลาขึ้นอากาศเขาใช้เครื่องบิน เวลาไปอากาศเขาใช้ยานอวกาศออกนอกโลกนูนนะ เขาใช้รถคันเดียวที่ไหนล่ะ?

รถมันก็คือรถ รถเขาเอาไว้เดินทางบนที่มีถนนไง อยู่บนโลกนี้ไง แต่ถ้าพอมันไปสู่ลงน้ำเขาก็ใช้เรือ แล้วขึ้นไปบนอากาศเขาใช้เครื่องบิน ถ้าจะไปดวงจันทร์เขาใช้ยานอวกาศ มันมรรค ๔ ผล ๔ ไง นี่พูดถึงแนวทางปฏิบัติ ถ้ามีแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องถึงงามปฏิบัติไป เขาปฏิบัติไว้ฝึกคน ถ้าคนมันปฏิบัติได้แล้วโดยที่ไม่ยึดติด ไม่ยึดติดกับความรู้

ของตัวนะมันจะพัฒนาไปเรื่อยๆ แล้วมันพัฒนาขึ้นไปเรื่อยๆ เราจะรู้ว่าอาจารย์เรา โทกหกหรืออาจารย์เราจริง ถ้าอาจารย์เราจริงนะ เพราะอาจารย์เราจริงแบบหลวงตา หลวง ตานี้อาจารย์จริง เวลาท่านเทศน์ที่บนศาลา เวลาท่านพูดกับพระนะ

"หมู่คณะให้จำคำพูดของผมไว้นะ ให้จำคำสอนของท่าน นี่ให้จำคำสอนของท่าน ไว้ นะ แล้วให้ปฏิบัติไป ถ้าวันไหนรู้จริงนะ ถ้าท่านตายไปแล้วจะมาราบศพ"

ท่านทำอย่างนี้ ท่านทำอย่างนี้ทุกวันนะเวลาท่านเทศน์ หมู่คณะ หมู่คณะคือเรา ปัญญาชน เวลาคนที่บวชไปอยู่ที่บ้านตาด มีปัญญา ปัญญาโท ปัญญาเอกเยอะเยอะไปหมด นี่ปัญญาชนทั้งนั้นเลย จำคำพูดของผมไว้นะ จำคำพูดของผมไว้นะ แล้วถ้าปฏิบัติ ได้ นะ ถ้าปฏิบัติได้ถึงจะมาราบศพ นี่ยืนยันอย่างนี้ ยืนยันเลย

นี่ถ้ามันเป็นจริงมันยืนยันอย่างนั้น แต่เวลาเราพัฒนาขึ้นไป ถ้ามันเป็นความจริง ไปถึงตรงนั้นมันจะไปกราบศพเลย ถ้ามันไม่กราบศพเพราะมันยืนยันกัน ยืนยันกันเวลา ท่านตรัสรู้ธรรมขึ้นมา นี่กราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบแล้วกราบเล่า มัน ยืนยันกัน มันยืนยันกันในหัวใจ ถ้ามันยืนยันกันอย่างนั้นนี่เป็นความจริง ถ้าความจริง กว่าจริงขึ้นมามันจะพัฒนาขึ้นมา

ฉะนั้น เวลาว่าแนวทางปฏิบัติของใคร แนวทางปฏิบัติของใครนะ ถ้าเราทำโดย บริสุทธิ์ใจ แล้วพิสูจน์กันโดยสันติวิธี โลกความเป็นจริง ความจริงในหัวใจ ถ้าเป็นจริง ขึ้นมา เพียงแต่ว่าบารมี อินทรีย์แก่กล้า ไม่แก่กล้า ถ้าอินทรีย์อ่อน ใครพูดอะไรก็เชื่อไปหมดแหละ หลงไปกับเขา คล้อยตามเขาไปเรื่อย คล้อยตามเขาไปเรื่อย ถ้าคนไม่สนใจใน ศาสนาเลยมันก็อยู่ทางโลก เห็นไหม หาแต่เงิน หาแต่ทอง หาแต่ลาภสักการะ ไม่เคย คิดถึงว่าหัวใจมันมีค่ามากกว่าวัตถุอย่างนั้น หัวใจมันมีค่ากับกระแสสังคัมที่เขายกย่อง สรรเสริญ หัวใจมันมีค่ามากกว่านั้นเยอะนัก

ถ้าหัวใจมีค่ามากกว่านั้น เห็นไหม ถ้าย้อนกลับมา ย้อนกลับมาที่เข้ามาหาหัวใจ ของตัว มาฝึกหัดภาวนา คนที่ไม่เชื่อมั่นก็อยู่กับทางโลกเลย เวลาไอ้คนที่เชื่อ เชื่อแล้ว เชื่อแล้วก็ให้เขาครอบงำไป มันจะครอบงำไปอย่างไร เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ เจ้าบอกให้กาลามสูตรใจ ไม่ให้เชื่อใครทั้งสิ้น ให้เชื่อในการประพฤติปฏิบัติ ไม่ศรัทธา มันก็ไม่เชื่อ ไม่ศรัทธามันก็ไม่ค้นคว้า ไม่ศรัทธามันก็ไม่ทดสอบ มันก็ไม่สนใจ เวลา

ศรัทธาขึ้นมาทำให้เขาครอบงำซะ นี่ทำอย่างนั้นจะได้ อย่างนั้น ทำอย่างนั้นจะได้ อย่างนั้น
นี่เขาได้แต่เราไม่ได้ เอ็งบอกว่าได้อย่างนั้นๆ แต่กูไม่ได้ กูทุกข์อยู่

นี่มันเอาตรงนี้ต่างหากล่ะ ถ้าเอาที่นี้ปั๊บก็ย้อนกลับมา ย้อนกลับมาว่าแนวทาง
ปฏิบัติต่างๆ มันก็ปฏิบัติไป แต่ถ้าปฏิบัติแล้วมันต้องได้เนื้อหาสาระ ถ้าเนื้อหาสาระอย่าง
นี้ เห็นไหม

ถาม : กราบนมัสการหลวงพ่อกุณ ภาวนาทุกวันเลย แต่ไม่ประสบความสำเร็จ
ทุกวัน เป็นเรื่องธรรมดาใช่หรือไม่ครับ

ตอบ : อืม ไซ้ เห็นไหม คำถามนี่มันสุดขยอเลย นี่ผมภาวนาทุกวันเลย แต่มันก็
ไม่เห็นได้อะไรเลย มันเป็นเรื่องธรรมดาใช่ไหม ไซ้ มันเป็นเรื่องธรรมดา เออ กินข้าว
เสร็จแล้วนะ เวลาจะกินข้าว โอ้โฮ คนที่เขามีเงิน มีทองนะเขาไปกินซีฟู้ด โอ้โฮ เวลาเขา
ยกมาแต่ละจาน แหม สุดขยอทั้งนั้นเลยนะ เวลากินจบแล้วมันเหลือแต่จานเปล่าๆ เรากิน
จบแล้ว หมดแล้ว นี่ก็เหมือนกัน เวลาเขายกมา โอ้โฮ เข้าไปในร้านอาหารเขายกมาแต่ละ
เมนู อ้อฮ้อ สุดขยอเลย พอกินเสร็จแล้วเหลืออะไร? เหลือแต่จาน นี่ภาวนาแล้ว อาหาร
นี่กินทุกวัน ไซ้ กินทุกวัน กินทุกมื้อ กินแล้วก็กินเล่า กินแล้วดำรงชีวิตไป

นี่ก็เหมือนกัน ภาวนาทุกวันเลย แต่ไม่ประสบความสำเร็จทุกวันเลย เป็น
เรื่องธรรมดาใช่ไหม? ไซ้ กินแล้ว ไซ้ ภาวนาแล้ว ไซ้ ภาวนาไป นี่ภาวนา เราพูดโธ
เราภาวนา ถ้าเราไม่ภาวนาล่ะ? ถ้าเราไม่มีอาหารกินล่ะ? คนไม่มีอาหารกินมันทุกข์นะ ดู
สิเขามีอาหารกินกัน เขามีความสุข เขากินแล้วเขาก็อืมหน้าสำราญ ไซ้ เราหิวกระหายนั่ง
มองเขากิน แล้วนั่งมองเขานะ เราไม่มีอาหาร นั่งมองเขา ไซ้ โอ้โฮ อร่อย ไม่อร่อยไม่รู้
เห็นเขากินนี่ก็รศตามเขาไป

นี่ก็เหมือนกัน ก็เขาไม่ทำ เขาไม่ทำ แต่เราทำเรื่องธรรมดาใช่ไหม? ไซ้ ภาวนาทุก
วันเลย แล้วไม่ประสบความสำเร็จทุกวันเลย เป็นเรื่องธรรมดาใช่ไหม? ไซ้ ไซ้ แต่เราทุกข์
ไหมล่ะ? ถ้าทุกข์แบบทางโลกนะทุกข์โดยกิเลสตัดหาความทะยานอยากนี้ทุกข์ยากมาก
นะ เวลาเราทุกข์นะ คนเราทุกข์ไม่มีทางออก มันไม่มีทางออกเลย แต่ถ้าคนมันมีทางออก
เราทำหน้าที่การงาน จะเหนื่อยยากในการทำหน้าที่การงาน นี่เป็นหน้าที่ของมนุษย์ เป็น

หน้าที่ของคน คนต้องมีหน้าที่การงานเพื่อหาปัจจัยเครื่องอาศัยดำรงชีวิต ถึงจะเหนื่อยยากขนาดไหนมันเป็นหน้าที่ ก็ทำหน้าที่ของเรา

นี่พูดถึงทางโลกนะ ทำหน้าที่เพื่อสัมมาอาชีพะเลี้ยงปากเลี้ยงท้องเท่านั้นแหละ แล้วเวลามันทุกข์มันยาก มันทุกข์ยากที่ไหนล่ะ? ก็มันทุกข์ยากที่ใจ ใจมันต้องการอะไรล่ะ? มีเงินล้านฟ้าแล้วมันมีความสุขไหมล่ะ? มีหน้าที่เป็นถึงนายกรัฐมนตรี คนค่าทั้งประเทศเลยมีความสุขไหมล่ะ? มึงจะเป็นอะไรล่ะ? เป็นอะไรมันก็โค่นค่าทั้งนั้นแหละ โลกธรรม ๘ แต่ถ้ามันรักษาหัวใจของเราล่ะ? สัจธรรมมันอยู่ที่นี้ไง ถ้าหากที่นี้ได้มันก็มีความสุขไง

ถ้ามีความสุขขึ้นมา เห็นไหม เราปฏิบัติทุกวันเลย แล้วมันเรื่องธรรมดาใช่ไหม ใช่มั้ยประสบความสำเร็จมันเป็นเรื่องธรรมดา แต่ทุกข์ไหมล่ะ? มันแต่สายเหมือนเก่าไหมล่ะ? มันไม่แต่สายเหมือนเก่าแล้ว แต่เดิมไม่มีทางไปไหนเลย ทุกข์อยู่คนเดียว ไฟสุ่มขอน มันเผาตอนอยู่ในใจ ไปปรึกษาใครมันก็ชวนไปเที่ยวยุโรปไป โอ๊ย ถ้าทุกข์ ทุกข์ไปตุรกีมีแต่โบราณวัตถุ ทุกข์ก็ไปเที่ยวไป ไปปรึกษาคณอื่นเขามันก็พาไปเที่ยว ตอนนี้จะซื้อตั๋วไปเที่ยววอวกาศกันแล้ว ถ้าไปปรึกษาเขา แต่ถ้ามาปรึกษาศาสนานะ มาปรึกษาครูบาอาจารย์ที่เป็นจริงนะท่านบอกว่าให้นั่งลงในห้องพระ ให้นั่งลงในที่ประพฤติปฏิบัติของเรา แล้วกำหนดพุทโธให้ใจมันสงบเข้ามา

"สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี"

เราจะไปตุรกี เราจะไปยุโรปที่ไหน คนที่นั่นมันก็บ่นทุกข์อยู่นะ คนที่ตุรกีคนที่ร่ำรวยก็มี คนที่ทุกข์ยากก็เยอะ ไม่มีจะกินก็มาก คนจรจัดเยอะแยะ ที่ไหนที่ว่าสูงส่ง ที่ไหนที่ว่าสวยงาม นั่นนะคนจรจัดมีทั้งนั้นแหละ คนไม่มีจะกินที่นั่นก็มี เราไปเห็นนะเราว่ามีความสุข เขาไม่มีจะกินอยู่ที่นั่นมีความสุขไหม? เราไปแสวงหาอย่างนั้น เราไม่แสวงหาหัวใจของเรา ถ้าเราแสวงหาหัวใจของเรา นี่เราดับทุกข์ที่นี้

ฉะนั้น เวลาปฏิบัติ นี่ปฏิบัติทุกวันเลย แล้วไม่ประสบความสำเร็จทุกวันเลยเป็น เรื่องธรรมดาใช่ไหม? ใช่ เออ ใช่เลยล่ะ คนจะพูดอย่างนี้ได้มันพูดโดยที่พวกเราทำแล้วถึงพูดไป แต่ถ้าคนพูดอย่างนี้ไม่ได้นะ มันไม่พูดอย่างนี้ มันจะมาเรียกร้องเลย นี่ทำแล้วๆ มันจะมาเรียกร้อง มันจะมาปรับเลยล่ะ จะต้องเสียค่าป่วยการนะ ปฏิบัติมา ๒ ปีแล้ว ถ้า

ไม่ปฏิบัติหาเงินได้อีกก็ล้านไม่รู้ หลวงพ่อจ่ายมา มันจะมาเรียกค่าเสียหายเลย แหม บอกให้ปฏิบัติๆ เสียเวลามา ๒ ปีไม่ได้อะไรเลย

นั่นละมันกลับทุกข้ออีกอย่างหนึ่ง ทุกข้อว่าปฏิบัติคาดหมายแล้วไม่ได้สมความปรารถนา ถ้าเราปฏิบัติแล้วเราคาดหมายว่าเราจะได้มรรค ได้ผล แล้วเราไม่สมความปรารถนา ไม่สมความปรารถนา เห็นไหม นี่มันเป็นต้นหาความทะยานอยาก ถ้าต้นหาความทะยานอยากอย่างนี้มันเป็นกิเลส แต่ถ้าเราปฏิบัติของเราด้วยมรรค ความอยากที่เป็นมรรค ความอยากที่ชวนชวย ความอยากที่ทำคุณงามความดี คุณงามความดี ความดีก็คือความดีในตัวมันเอง ถ้าความดีในตัวมันเอง เราสร้างบารมีของเรา เราพยายามประพฤติปฏิบัติของเรา

เราปฏิบัติของเรา หนึ่งกลิ่นของศีลหอมทวนลม เรามีศีล มีธรรมในใจ เราไม่ทำความชั่วอยู่แล้ว คนที่ไม่ทำความชั่วเพราะอะไร? คนปฏิบัติมันจะรู้ เพราะคนปฏิบัติมันมีเป้าหมายอยากได้มรรค ได้ผล ฉะนั้น เรื่องผิดศีลมันไม่กล้าทำเลยละ เพราะถ้าผิดศีล พอมันทำแล้วมันจะปฏิบัติไม่ได้ พอเวลาจะปฏิบัตินะ เห็นไหม ใจความที่เราทำผิคนั้นนะ มันจะย้อนรอยกลับมา พอย้อนรอยกลับมามันจะเป็นนิเวศธรรม มันจะมาหลอกมาหลอน

ฉะนั้น คนที่ปฏิบัติจริงๆ นะเขาพยายามจะรักษาเพื่อไม่ให้มีความผิดของตัว ถ้าไม่มีความผิดของตัว คนที่รักษาศีล คนรักษาศีลแล้วคนปฏิบัติเขาจะมีคุณธรรมใหม่? เขามีคุณธรรมในความเป็นปกติสามัญสำนึกของปุถุชน มันไม่ทำความผิดใจ นี่มันมีคุณค่าตรงนี้ไง ที่บอกว่าปฏิบัติทุกวันแล้วมันไม่ประสบความสำเร็จเลยนี่เป็นเรื่องธรรมดาใช่ไหม? ใช่ ก็ปฏิบัติเพื่อความสงบใจ ปฏิบัติเพื่อเราไง ฉะนั้น สิ่งนี้ใช่

ฉะนั้น คำถามต่อไปนะ นี่อารัมภบทมา ทีนี้ที่ผ่านมาเขาทำงานไปรษณีย์ เขาต้องมีการพบเจอกับคนมากมาย ถ้าพบเจอกันมากมาย สิ่งที่มีมันเกิดขึ้น สิ่งที่มีมันเกิดขึ้นมันจะมีอารมณ์ความรู้สึก เขาใช้ปัญญาไฉ่ของเขาไป ถ้าปัญญาไฉ่ของเขาไป อารมณ์อย่างนี้เขารู้ทันได้ นี่รู้ทันได้ เขาบอกว่าถ้าพุทโธก็เป็นคำบริกรรม พุทโธเป็นสมาธิอบรมปัญญา แล้วถ้าใช้ปัญญาใคร่ครวญเป็นปัญญาอบรมสมาธิ เราทำ นี่คำว่าทำนะเหมือนอาหารเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดกับพราหมณ์ พราหมณ์เขามาต่อว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพราหมณ์หนุ่ม เขาเป็นผู้

แต่ทำไมไม่เคารพเขาตามธรรมเนียม ตามธรรมเนียมผู้ที่ย่อยกว่า ผู้ที่อายุน้อยกว่าต้องเคารพผู้ใหญ่

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ เป็นศาสดา แต่เขาไม่รู้ เขาเป็นพราหมณ์ เขาถือประเพณีของพราหมณ์ แต่เขาไม่รู้ว่างค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพุทธะ เป็นผู้ที่ประเสริฐ เขาก็จะบังคับให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเคารพเขา แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่เคารพเขาก็มาต่อว่าไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็นั่งฟังเฉย พอเขาพูดจบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถามว่า

"พราหมณ์ ถ้าพราหมณ์คนหนึ่งเอาอาหาร ไปเลี้ยงพราหมณ์คนหนึ่ง ถ้าพราหมณ์เขาไม่กินอาหารจะเป็นของใคร?"

"ก็เป็นของคนที่ยกมาต้องยกกลับไป"

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าพราหมณ์มาตีเตียนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตลอด องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่รับ เอ็งเอากลับไป เอากลับไป นี่ไงนี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราใช้ปัญญาไง เห็นไหม ถ้าเรามีปัญญาแล้ว เขานั่งต่อว่าทั้งวันเลย เออ นั่งเฉย พอเขาพูดจบอาหารที่ยกมา สัญญาอารมณ์ที่ฟุ้งพ้อออกมาจากปาก นี่ออกมาจากใคร? ก็เอามาจากพราหมณ์นั่นแหละ แล้วถ้าคนที่เขาฟังเขาไม่รับละมันจะเป็นของใคร? ก็ของพราหมณ์นั่นแหละ เอากลับไปเพราะเราไม่รับ

เพราะเราไม่รับเราวางได้ แต่ถ้าเรารับเราทุกชั้นนะ ถ้าเรารับนะเราก็สั้นไหวไปกับสังคม สังคมจะมีสิ่งใดเราก็ต้องสั้นไหวไปกับเขาซะใหม่ ในนวกวาทเห็นไหม ที่ไหนมีมหรสพสมโภช ที่ไหนมีการฟ้อนรำ ที่ไหนมีการละเล่นเราไปที่นั่นหมดเลย ที่ไหนมีอะไรเราไปหมดเลย เราเป็นเหยื่อเขาซะใหม่ เราไม่มีหลักเลยซะใหม่ ถ้าเรามีหลัก เห็นไหม เรามีศีล มีธรรม เราถือศีล ๘ เราไม่ดูละเล่น ไม่ดูการฟ้อนรำ ที่ไหนเป็นที่โจจรเราไม่ไป พระราชนิเทศโจจรไม่ควรไป ไปปรับอาบัติทุกกฏ ที่โจจร

แม้แต่ตลาด ตลาดสดพระไปไม่ได้แล้ว เพราะตลาดสดมันเป็นที่โจจรของพระ แต่มันเป็นที่แสวงหาผลกำไรของโยม เราต้องมีตลาดซะใหม่เพื่อจะค้าขาย เพื่อจะผลประโยชน์ซะใหม่ เราต้องส่งสินค้าของเราไปที่ตลาดนั้น อันนั้นมันเป็นประกอบ

ธุรกิจของโยมเขา แต่พระเรานี้ตลาดสดเป็นที่โอจรของพระนะ พระนี้ถ้าไปปรับอาบัติ
เลย เว้น เว้นไว้แต่พระจะซื้อของ พระต้องการสิ่งใด แต่ธรรมดาพระเราใช้ไวยวัจกร

นี่พูดถึงว่าถ้าเขาต้องพบเจอคน แล้วเขามีอารมณ์ เขาจับสิ่งที่อารมณ์ของเขาได้
เราทำของเราเข้ามา ทีนี้ทำเข้ามาบีบเรตต่อเนื่องขึ้นมา

ถาม : เวลาจับอารมณ์ได้ทั้งดีและไม่ดี จะมีความรู้สึกที่เกิดอารมณ์นั้นๆ อย่าง
ชัดเจนแต่ไม่แจ่มแจ้ง จะบอกว่าจะมองเห็นจากตัวรู้ก็ได้ว่าอารมณ์เกิดจากจิต อากาของจิต
แสดงออกมาทางอารมณ์เหมือนอารมณ์ถูกจับได้โดยตัวรู้ อารมณ์นั้นก็ดับลงอย่างนี้
เรื่อยไป คุบย่อยๆ เข้าจะชัดเจนขึ้น เร็วขึ้นตามลำดับ

ตอบ : นี่เริ่มต้นตั้งแต่ว่าผมปฏิบัติทุกวันเลย แล้วสิ่งที่ไม่ประสบความสำเร็จ
เป็นเรื่องธรรมดาใช่ไหม? ใช่ เห็นไหม ใช่ๆๆ นี่พอเราคูต่อเนื่องไป เราจับอารมณ์ได้แล้ว
เราใช้ปัญญาของเรา จนวงเล็บว่า (จะบอกว่าจะมองเห็นจากตัวรู้ก็ได้)

จะมองเห็นจากตัวรู้ก็ได้มันชัดเจนขึ้น   นี่ถ้าคนฝึกหัดแล้วถ้ามันชอบธรรม
ความชอบธรรมคือสัมมาทิฐิ ความไม่ชอบธรรมคือมิจฉาทิฐิ การปฏิบัติคือการปฏิบัติ
เหมือนกัน แต่การปฏิบัติโดยมิจฉาทิฐิคือความเห็นผิด ความหลงใหลได้ปลื้มไปกับ
อารมณ์ความรู้สึกโดยกิเลสตัณหาความทะยานอยากเป็นมิจฉาทิฐิ การปฏิบัติธรรมโดย
สังขาร โดยข้อเท็จจริง โดยข้อเท็จจริงโดยความเป็นจริงขึ้นมา โดยความชอบเป็น
สัมมาทิฐิ

ถ้าสัมมาทิฐิ เห็นไหม มันจะละเอียดขึ้น มันจะพัฒนาขึ้น มันจะดีของมันขึ้น ถ้า
มันดีของมันขึ้น เราจนมองเห็นว่าเราเห็นจากตัวรู้เลย เพราะตัวรู้มันจะชัดเจนขึ้น อารมณ์
ความคิดมันเกิดดับๆ เราไม่ทันมันหรอก เวลาจะทันมันเพราะอะไร? เพราะอวิชชาคือ
ความพรั่มัวของจิต ความพรั่มัวของจิต ความคิดมันก็เกิดแล้ว เราก็ไปรู้ว่ามีความคิด
ขึ้นมา มีอารมณ์แล้วอารมณ์เราก็อารมณ์เป็นความคิด เขาบอกว่าดูความคิดๆ ดูจิตๆ
นั่นนะเขาดูอารมณ์ ดูอารมณ์เพราะอะไร? เพราะว่าคนเราส่วนใหญ่ที่รู้จักอารมณ์ของ
ตัวเอง แต่มันไม่รู้จักตัวจิตหรอก

ที่นี้ไม่รู้จักตัวจิตเราคูของเราด้วย เราพัฒนาของเราด้วย เราภาวนาของเราเรื่อยๆ ภาวนาว่าเราภาวนาทุกวันเลยแต่ไม่ประสบความสำเร็จทุกวันเลยนี่ใช่ไหม? ใช่ พอมันใช่ขึ้นมา ใช่ขึ้นมามันเป็นสัมมาทิฐิ มันถูกต้องชอบธรรมของมันขึ้นมา เพราะคนเราปฏิบัติเราต้องยอมรับความเป็นอนุบาลของเรา เด็กเล็กเด็กน้อย จิตอ่อนแอ จิตที่ฝึกหัดปฏิบัติมันยังเล็กน้อยก็ต้องฝึกหัดมัน การฝึกหัดของเราโดยความชอบธรรมมันจะเป็นจริงอย่างนี้ หน่อของพุทธรูปมันจะงอกงามของมันขึ้นมา ถ้างอกงามขึ้นมามันจะรู้ มันจะเห็น นี่รู้จากตัวรู้เลย ชัดเจนขึ้นมา

มันชัดเจน แล้วทำอย่างนี้ถูกต้องไหม? ถูก ก็ทำของเราไป นี่ถูกต้อง มันชัดเจน เพราะพอเราทำด้วยสัมมาทิฐิ ด้วยความเห็นถูกต้องดีงามมันก็จะชัดเจนขึ้นมา เป็นขั้นเป็นตอนขึ้นมา นี่ว่าภาวนาถูกไหม? ถูก

ถาม : แต่มีอารมณ์อย่างหนึ่งที่ไม่สามารถดับได้โดยง่ายคือกามอารมณ์ กระผมควรจะทำอย่างไรครับ

ตอบ : โอ้โฮ โดยธรรมชาติของนักปฏิบัติเรา เห็นไหม ทุกคนก็มีปัญหากรรมดาของสัตว์โลก กามคุณ ๕ เรื่องของกามคุณ ๕ สัตว์ คุณสัตว์เดรัจฉาน สัตว์ต่างๆ คุณมันผสมพันธุ์กันดี โดยธรรมชาติของมัน คุณสิ่งมีชีวิต เกสรดอกไม้ต่างๆ มันผสมพันธุ์ของมัน นี่มันเป็นเรื่องของวิญญูะ เป็นเรื่องของวิญญูะ นี่มนุษย์เกิดขึ้นมามนุษย์เกิดมาจากโลกมนุษย์เกิดมาจากกาม สรรพสิ่งลงไปมันลงไปสู่กามทั้งนั้นแหละ กามคุณ ๕ เพราะถือว่าเป็นคุณ เป็นการจรจรโลงต่อไป แต่เวลามันเป็นจริงล่ะ?

เวลาความเป็นจริงของมัน เห็นไหม นั่นล่ะคือการเกิด การเกิด การแก่ การเจ็บ การตาย มันจะทำให้มีการเกิด แล้วพองศ์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปเห็นการเกิด การแก่ การเจ็บ การตาย มันต้องมีฝ่ายตรงข้ามว่าไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย แล้วถ้าไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย ใครเป็นคนไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย ถ้าไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย สิ่งทีพิจารณาว่ามันจะละสักายทิฐิ วิจิกิจฉาขึ้นมา แล้วมันจะไปละกามราคะให้อ่อนลง แล้วมันจะเข้าสู่การไปละ กามราคะ ปฏิฆะอันนั้น ถ้าละกามราคะ ปฏิฆะมันถึงจะไปดับกามได้ตามความเป็นจริง

แล้วไอ้ที่เราเพิ่งปฏิบัติเลย แล้วทางโลกปฏิบัติทุกคนก็ว่าพิจารณาอสุภะ ทุกคนปฏิบัติพอเรื่องกามราคะมันเป็นเรื่องที่เข้าไปกวนหัวใจเยอะมาก เห็นใหม่ กามวัตถุ แม้แต่ของสวย ของชอบนี่ก็เป็นวัตถุ กามวัตถุเราก็ชอบมัน แล้วชอบมัน ถ้าเราพิจารณาไปด้วยศีล ด้วยธรรมมันก็สงบระงับเข้ามาได้ เพราะว่าเราเห็นว่าสิ่งใดคิด สิ่งใดถูกเราก็ไม่ไปยุ่งกับสิ่งนั้นมันก็เป็นวัตถุ กาม แต่ถ้ามันเป็นกามราคะจากภายใน นี่สิ่งที่ว่า เวลาคนปฏิบัติจะมีปัญหาเรื่องนี้มาก ถ้ามีปัญหาเรื่องนี้มากจะเข้าไปคลุกคลีกับมันอย่างไร จะไปแสวงหาอย่างไร จะดับมันอย่างไร ก็บอกว่าเป็นการพิจารณาอสุภะ

นี่พิจารณาอสุภะ ทุกคนพิจารณาอสุภะ แต่ถ้ามันเป็นความจริงนะ มันเป็นความจริงนั้นมันเป็นเรื่องการพิจารณาโดยสามัญสำนึก ถ้าสามัญสำนึก เห็นใหม่ สิ่งที่ว่าบางคนบอกว่าเมื่อก่อนนั้นฉันเป็นคนที่มีความโกรธมาก เป็นที่หลงใหลในกามมาก เดียวนี้ฉันดับได้หมดแล้ว ไม่ใช่ คือข่มไว้ พวกนี้เขาข่มไว้เฉยๆ เขาข่มไว้ด้วยอะไร? เขาข่มไว้ด้วยศีลใจ ถ้ามีศีล มีศีล มีธรรมมันก็ข่มของมันไว้ คือกดไว้ ถ้าข่มไว้มันได้ แต่ถ้าบอกว่า จะดับมันอย่างไร จะฆ่ามันอย่างไร จะฆ่ามันอย่างไร? ถ้าจะฆ่ามันอย่างไรต้องกลับมาว่ากันตั้งแต่พื้นฐาน การจะภาวนามันจะภาวนาจากพื้นฐานใจ

ปลุชน เห็นใหม่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกกับพระโมคคัลลานะ โมคคัลลานะเราเกิดมาจากกามนะ การเกิดของโลกนี้เกิดมาจากกามทั้งนั้นแหละ ที่นี้การเกิดมาจากกาม แล้วเราจะดับมัน เราจะดับมันเราดับที่ไหนล่ะ? คุณพ่อแม่เสพกาม พ่อแม่สมสู่ ปฏิสนธิจิตมันถึงเกิดในไข่ ถ้ามันเกิดในไข่ เราเกิดมาจากกาม เราเกิดมาจากกาม เวลาขึ้นมาแล้วสิ่งนี้มันเป็นเรื่องที่มันมีโดยสัตตชาติญาณ มีโดยสามัญสำนึกของมนุษย์ ถ้ามนุษย์มีสามัญสำนึกมันเข้าไปกระตุ้นในหัวใจ มันทำให้หัวใจสั่นไหว

นี่นักปฏิบัติ พรหมจรรย์ๆ ผู้ที่ปฏิบัติเรื่องพรหมจรรย์มันถึงจะต้องมีพื้นฐานขึ้นมา มีพื้นฐานขึ้นมาให้เป็นความจริงขึ้นมา ถ้าไม่มีพื้นฐานขึ้นมา การข่มไว้โดยความเห็นผิคนะ ทุกคนพอทำจิตสงบขึ้นมา ทุกคนพอทำความสงบระงับขึ้นมา โอ้โฮ ฉันนี้ดับกามได้หมดแล้วนะ โอ้ย ฉันนี้ควบคุมได้หมดเลย มันควบคุมโดยชั่วคราว นี่ข่มไว้เวลามันพรั่งพรูออกมาณะ ผู้ที่ปฏิบัติที่เสียหายกันไปในการทำงานนี้มีเยอะมากเลย เวลาข่มไว้ได้ก็คิดว่าตัวเองเอาชนะมันได้แล้ว เวลาจิตมันมีกำลังใจ แต่เวลามันเสื่อมนะ เวลามันพรั่งพรูออกมาณะมันเหมือนน้ำป่า หลุดไปเลย เสียไปเลย อย่างนี้เยอะ

ฉะนั้น สิ่งในโลกเขาบอกว่าเขาพิจารณาอสุภะ เพราะเวลานักปฏิบัติเรา โดยพื้นฐานถ้าไม่มีครูบาอาจารย์คอยชี้แนะ ไม่มีครูบาอาจารย์บอกเรื่องความจริง เราก็เข้าใจเอาอย่างนี้ เพราะสิ่งนี้มันเกิดขึ้นเพราะมันกวนหัวใจ มันกวนความรู้สึกนึกคิดเรานะ เราต้องการพรหมจรรย์ ต้องการความสงบระงับ เราต้องการ แล้วทำไมมันเกิดความรู้สึกอย่างนี้ ก็เราหวังดี เราปรารถนาดี เราทำดี เสีย แล้วทำไมมันกระตุ้นหัวใจล่ะ? ทำไมมันกระตุ้นล่ะ? แล้วพอกระตุ้นขึ้นมาเราก็เป็นชาวพุทธใช่ไหม กำปับนทุบดินใจ

เราเป็นชาวพุทธเราจะปฏิบัติใช่ไหม การปฏิบัติศึกษาธรรมะมาใช้ไหม กามราคะ เขาแก้ด้วยอสุภะ ก็เพ่งอสุภะเลย เออ พิจารณาอสุภะ อสุภะ นู่นก็เป็นอสุภะ การพิจารณาเป็นอสุภะมันเป็นการแก้กัน ความแก้กัน สิ่งที่ว่าเรารักสวยรักงาม คำว่ารักสวยรักงาม ปฏิเสธถึงการเกิดกามราคะ ถ้าเราไปเจอพวกเงาะป่าซาไก เราไปเจอคนอย่างนั้นเราไม่มีกามราคะหรอก มันจะวังหนีเลยล่ะ เพราะมันไม่ถูกสเปคใจ ถ้าเราไปเจอสิ่งที่เรามองแล้วมัน นี่ไงเขาถึงให้ไปเที่ยวไปดูซากศพ ไปดูป่าช้า ไปดูสิ่งที่มันเน่าเปื่อย นี่เรารู้ได้เรารู้ว่าเราพิจารณาอสุภะ นี่มันเป็นกำปับนทุบดิน แต่ถ้าเขาถามว่า

ถาม : อารมณ์อย่างหนึ่งที่ไม่สามารถดับได้โดยง่ายคือกามอารมณ์ เวลาผู้หญิงที่ไม่ใช่ภรรยาก็สามารถจะดับได้ แต่ถ้าเป็นภรรยาของเรา

ตอบ : เป็นภรรยาของเรานั้นก็มีสิทธิ เขาใช้คำว่าทำตามหน้าที่ แต่อารมณ์ความรู้สึกของเขาก็เป็นอีกอย่างหนึ่ง อันนั้นเพราะมันมีความละเอียด เขาว่ามีหิริ มีโอตตัมปะมันก็คิดอย่างหนึ่ง เวลาไอ้พวกคนป่าเถื่อน คนป่าเถื่อนเขาทำของเขา เขาทำด้วยสันดานดิบ อันนั้นเขาไม่มีความละเอียด เขาทำของเขาด้วยความดิบของเขา ความดิบความเถื่อนของเขา นั้นเพราะคนไม่มีศาสนา คนไม่มีความละเอียด คนไม่มีหลักใจ นี่ไม่มีหลักใจมันเหมือนสัตว์ เหมือนสัตว์เดรัจฉาน นั้นเรื่องของเขา แต่เวลาเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เขาจะเปรียบเทียบกันว่าเวลาถ้าผู้หญิงที่ไม่ใช่ภรรยาผมก็ระงับใจได้ แต่ถ้าเป็นหน้าที่ของผม ผมก็ทำของผมโดยหน้าที่

โดยหน้าที่ เห็นไหม อันนั้นมันเป็นเรื่องความเห็น นี่คำถาม คำถามเป็นอย่างนี้ ไม่ใช่เราอุตริพูด คำถามเป็นอย่างนี้ ฉะนั้น เราวางตรงนั้นไว้ เพราะมันเป็นหน้าที่อย่างเช่นศีล ศีล ๕ กามสมุจฉาจาร ถ้าไม่ใช่คู่ของตัวผิดศีล ถ้าคู่ของตัวไม่ผิดศีลเพราะ

เราถือศีล ๕ แต่ถ้าศีล ๘ ศีล ๘ งงดเว้น ศีล ๑๐ ศีล ๑๐ กิ่งงงดเว้น ศีล ๒๒๗ ไม่ได้เลย แล้วไม่ได้ถ้าเป็นพระ เห็นไหม ภิภุมมิกความกำหนดอยู่ พุดจาเก็ยวหญิงเป็นอภติสังฆาภิเสส เพราะมันมีความกำหนดอยู่แล้ว แล้วความกำหนดพุดไป

นี่พุดอย่างนี้ เวลาเราอยู่กับหลวงปู่จวนท่านก็พุดเรื่องอสุภะๆ มีพุดพระบอกครูบาอาจารย์พยายามเทศน์ให้มันแบบว่าไม่ให้มันตรงตัวนัก เพราะตรงตัวแล้วมันไปกระตุ้นคนฟัง ขนาดนี้พุด พุดเพื่อให้เห็นโทษมันนะ ไอ้คนฟังมันฟังแล้วมันกลับไปกระตุ้นมันอีก มันถึงต้องมี เห็นไหม หลวงปู่เจ็ยะท่านสอนเรา ท่านบอกว่าเวลาเทศน์นะ เวลาจะเชือดไก่เขาต้องใช้มีดเล็กๆ เวลาจะเชือดโคก็ต้องใช้มีดใหญ่ ตั้งแต่เราตั้งสติไว้ก็ปลุชชเป็นกัลยาณปลุชช เวลายกขึ้นสู่พิจารณากาย พิจารณากายพิจารณาให้เป็นไตรลักษณ์ นี่มีดเชือดไก่ โสดาบัตติมรรคก็โสดาบัตติผล สกิทาคามีมรรคก็สกิทาคามีผล อนาคามีมรรค อนาคามีผล อรหัตตมรรค อรหัตตผล

นี่เวลากิเลสตัวมันใหญ่ขึ้น ตัวมันเข้มแข็งขึ้น เวลาเราจะไปเชือดมันมีดก็ต้องคมกล้าขึ้น ต้องชัดเจนขึ้นเพื่อจะไปฆ่ากิเลสตัวที่ใหญ่ขึ้น มันก็ต้องมีชัดเจนของมันขึ้นมาเป็นชั้นเป็นตอนขึ้นมา เห็นไหม สิ่งที่เราทำนี่มันต้องมีพื้นฐานขึ้นมา มันถึงจะเห็นว่าอารมณ์ เขาถามว่าในเรื่องอารมณ์มันดับยากมาก มันก็ยากนะสิ นางวิสาขาเป็นพระโสดาบัน นางวิสาขาเป็นพระโสดาบันตั้งแต่อายุ ๗ ขวบนะเขายังมีครอบครัว ถ้าพุดอย่างนี้ปั๊บบพวกเราจะเป็นโสดาบันหมดเลย แล้วก็ม็ครอบครัวทั้งประเทศเลย เออ

อันนี้เราพุดถึงข้อเท็จจริง เพราะนางวิสาขาเขาปรารถนามาอย่างนั้น แต่ถ้าสมมุติว่าเราได้โสดาบันเราจะไม่มีครอบครัว เพราะเราอยากได้สกิทาคามี เราอยากได้อนาคามี เราไม่ม็ครอบครัว เออ เป็นพระโสดาบันแล้วจะมีครอบครัว ว่านางวิสาขาเป็นพระโสดาบันมีครอบครัว เราก็เป็นพระโสดาบันมีครอบครัว เออ เป็นพระโสดาบันหมดเลย โสดาบันปรารถนาครอบครัว หรือโสดาบันปรารถนาสกิทาคามี อนาคามี อรหันต์โสดาบันจะปรารถนาอะไร?

ถ้าเป็นโสดาบันเขาปรารถนาสกิทาคามี ปรารถนาอนาคามี เขาปรารถนาพระอรหันต์นั่น ถ้าเขาปรารถนาอย่างนั้นเขายังขวนขวายขึ้น ปฏิบัติขึ้น ขวนขวายขึ้นให้มันชัดเจนขึ้น ให้มันถึงงามขึ้น เขายังทำเพื่อประโยชน์ของเขา เขาไม่ใช่เป็นโสดาบันแล้วปรารถนาครอบครัวตามแบบนางวิสาขา เขาจะตามแบบพระอนันต์ต่างหาก พระ

อานนท์ก็เป็นพระโศดาบัน พระพุทธเจ้าทำนายไว้เลย พระโศดาบันร้องให้ ถ้าบอกพระโศดาบันไม่มีค่าเลยหรือ?

พระโศดาบันนี้สุดยอดคนนะ แต่พระโศดาบันต้องการคนขึ้นมา เวลาอุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่เป็นหน้าที่ เป็นหน้าที่เราต้องทำให้สมบูรณ์ อุปัฏฐากคุณหลวงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เลยภาวนาได้น้อย เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะนิพพาน โอโฮ ตัวเองยังเป็นพระโศดาบันอยู่เลย เสียใจมาก อยากให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ตลอดไป จะได้สอนให้เป็นพระอรหันต์ เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า

"อานนท์ เราบอกเธอแล้วไม่ใช่หรือ? สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งทั้งหลายต้องดับเป็นธรรมดา แม้แต่ตถาคตเกิดขึ้นก็ต้องตายเป็นธรรมดา เธอไม่ต้องเสียใจไปเลย เธอได้ทำคุณงามความดีไว้มาก ในอนาคตกาล แม้จะมีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มีผู้อุปัฏฐาก ก็จะไม่มีการอุปัฏฐากได้เกินหน้าพระอานนท์ไปได้ พระอานนท์เป็นผู้ที่เลิศในการอุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เธอได้ทำกุศลของเธอไว้มาก ในอนาคตกาล ๓ เดือนข้างหน้าที่เราปรินิพพานแล้ว เขาจะทำสังคายนากัน เธอจะได้เป็นพระอรหันต์ในวันนั้น"

นี่ไง นี่พระโศดาบันปรารถนาเป็นพระอรหันต์ เห็นไหม ปรารถนาก้าวหน้าไป ไม่ใช่ว่าเป็นพระโศดาบันแล้วปรารถนามีครอบครัว ไม่ใช่ ไม่ใช่ นี่พูดถึงว่าการปรารถนาของเขา ฉะนั้น ว่าการดับ เขาวางมันดับยากไง เราจะบอกว่าไอ้ที่ทางโลกเขาพูดๆ กันไว้เข่าข่มไว้เฉยๆ เข่าข่มไว้ด้วยศีลธรรม เวลานั้นปฏิบัติมันข่มไว้ มันยังไม่ได้ไปเห็นหน้ากามราคะ หน้ากิเลส นางตัณหา นางอรดีใจ ความโลภ ความโกรธ ความหลง นั่นละตัวกาม นั่นละยังไม่ได้เห็นหน้ามัน แล้วยังไม่มีมิด ยังไม่มีอาวุธจะไปเชือดมันหรือก ยังไม่มี แต่เราปฏิบัติ ปฏิบัติ เห็นไหม คำถาม

ถาม : กระผมภาวนาทุกวันเลย ไม่ประสบความสำเร็จทุกวันเลย เป็นเรื่องธรรมดาใช่หรือไม่?

ตอบ : ใช่ ใช่ เห็นไหม พอใช้อย่างนี้ปั๊บ เราปฏิบัติมาเราก็เจริญอกงามขึ้นมา ฉะนั้น สิ่งที่เรายังทำไม่ได้ นี่เรายังทำไม่ได้ ยังดับไม่ได้เรื่องกามราคะ เราดับวัตถุกามดับ

สิ่งที่ผลกระทบต่อชีวิตเรา แค่นี้เราคับแค่นี้เราก็เป็นพุทธมามกะที่ดี เราเป็นชาวพุทธที่ดี แล้วเราประพฤติปฏิบัติขึ้นไปตามความเป็นจริงของเรา สิ่งใดที่เรายังทำไม่ได้เราก็ไม่ต้องไปน้อยเนื้อต่ำใจ เราทำได้ขนาดนี้

คำว่าทำได้ขนาดนี้หมายความว่าเราเกิดเป็นคน แล้วเราก็มีสัมมาอาชีวะ เราก็เลี้ยงชีพได้ เราก็มีอาชีพแล้ว เรามีที่ยืนในสังคมแล้ว แล้วเราเป็นชาวพุทธ เกิดมาไม่เหยียบแผ่นดินผิดใจ เรายังประพฤติปฏิบัติให้หัวใจของเราได้สัมผัสธรรม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดนะ

"เราจะมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด อย่ามีสิ่งอื่นเป็นที่พึ่งเลย"

เราจะพึ่งอะไรล่ะ? พึ่งพ่อ พึ่งแม่ พึ่งตำแหน่งหน้าที่การงาน พึ่งเงิน พึ่งทอง มันพลัดพรากทั้งนั้นแหละ เราไม่พลัดพรากจากเขา เขาก็ต้องพลัดพรากจากเรา แต่ถ้าเรามีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด เรามีศีลธรรม สมาธิธรรม ปัญญาธรรม เรามีมรรค มีผลในใจ เรามีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด เพราะธรรมกับหัวใจมันจะเป็นเนื้อเดียวกัน มันจะอยู่ด้วยกัน มันจะอาศัยใจอกัน เราจะมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด เราไม่มีสิ่งอื่นเป็นที่พึ่งเลย แต่ในปัจจุบันนี้เราอยู่กับสังคมโลกเราก็มีหน้าที่การงานของเราไป แต่ในการปฏิบัติขึ้นมา มันเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป

ที่พูดนี้พูดให้เห็นใจ ให้เห็นว่าแนวคิดถูกต้องดังหมดแหละ ที่นี้พอแนวคิดตั้งแต่ปฏิบัติแล้วมันเป็นเรื่องธรรมดา ปฏิบัติแล้วเราเริ่มเห็นว่าไอ้ที่ความรู้ธรรมมันรู้จากจิต รู้จากตัวรู้ แต่ไอ้กามราคะมันดับได้ยาก มันดับไม่ได้ มันไปดับที่ความรู้แบบนี้ไม่ได้หรอก มันจะดับได้ตั้งแต่พิจารณากาย เห็นกายตามความเป็นจริง ละสักกายทิฏฐิ ตามความเป็นจริงเป็นโสดาบัน แล้วก็เห็นธาตุ เห็นกาย เห็นจิต เราละมันได้ นี่โลกนี้ราบหมดเป็นสภิกษาคามี แล้วเมื่อยกขึ้นสู่ สู่กาย สู่จิตมันจะเห็นอสุภะ อสุภะที่นั่น แล้วถ้าไปรู้ไปเห็นที่นั่น พอพิจารณาไปถึงที่สุดแล้วเวลามันสมุจเฉทปหานมันขาด มันขาดเป็นสมคูลของมัน มรรคสามัคคี นั่นละมันจะไปละได้ที่นั่น

มันยังต้องบุกป่าฝ่าดงขึ้นไป ยังต้องบุกป่าฝ่าดงกิเลส ดงหนามของกิเลส บุกป่าฝ่าดงกิเลสเข้าไปสู่ใจของเรา ไปชำระล้างเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป แล้วถึงตอนนั้นมันถึงจะ

ชำระได้ มันไม่ใช่ নিজเองแล้วคาดเอาเอง แล้วให้คนอื่นสั่งสอนไปแล้วก็ชำระ ใอันนั้น
เขาข่มไว้ ข่มไว้ ข่มไว้เฉยๆ แล้วข่มได้จริงหรือไม่จริงนั่นอีกเรื่องหนึ่ง

ข่มทุกข์ก็ได้ ข่มให้มันมีความสุขก็ได้ แต่ข่มแล้วทุกข์ อื้อฮือ ทุกข์ยากมากเลย นั่น
เขาข่มไว้ แต่การประพฤติปฏิบัติมันไม่ใช่ข่มไว้ ต้องรื้อค้นออกมา รื้อค้นออกมาแล้ว
ประหัตประหารมันเป็นขั้นเป็นตอน เป็นขั้นเป็นตอน จนถึงที่สุดแล้วนะ กามราคะขาด
จากจิต จิตเดิมแท้ที่ฟ่องใส ฟ่องใส อรหัตตมรรค จะขึ้นไปสู่อรหัตตมรรค แล้วถ้า
อรหัตตมรรคสมคูลขึ้นมาแล้วนะ จิตเดิมแท้ที่ฟ่องใส จิตเดิมแท้ที่หมองไปด้วยอุปกิเลส
จิตเดิมแท้ที่ฟ่องใส จิตเดิมแท้จะเป็นผู้ข้ามพ้นกิเลส เอวัง